

Нови книги

Карбонатити и кимберлити (взаимоотношения, минералогия, прогноз). 2005. А. А. Фролов, А. В. Лапин, А. В. Толстов, Н. Н. Зинчук, С. В. Белов, А. А. Бурмистров. Москва, НИИ–Природа, 540 с.

В последните години диамантите, тази „неизвестна“ за България суровина се „приблужи“ до нас. Те бяха открити от гръцките геолози Е. Боскос и Д. Костопулос и в Източните Родопи, от другата страна на българо-гръцката границата. Това ни кара да се обърнем с лице към геоложката литература за този толкова ценен минерал. В това направление много голям интерес представлява излязлата преди няколко години в Русия луксозна и голямоформатна монография, представляваща обзор на генетически свързаните кимберлити и карбонатити в целия свят, тези екзотични и практически неизвестни за нас скали. А с откритието на Ф. К. Диваев в Узбекистан на диаманти в карбонатитоподобни скали се оказа, че и карбонатитите могат да представляват интерес по отношение на този минерал.

Книгата е написана от един много авторитетен колектив от учени от ВИМС, ИМГРЕ, МГУ „М. В. Ломоносов“, диамантни геологопроучвателни експедиции и институти. Тя е разделена на 4 части: геоложка характеристика на формациите на карбонатитите и кимберлитите; конвергентност в карбонатит-кимберлитовата група формации; минерагения и прогнозиране; световна информационна база-данни с указател на карбонатитовите и кимберлитови находища (масиви) в света.

В първата част, след общи сведения за тези два вида скали, са описани 7 главни техни провинции в света и редица други, второстепенни такива, структурните типове на полетата и находищата им, както и геодинамичните и тектонофизични условия за формирането на карбонатитите и кимберлитите.

Във втората част са разгледани петрохимическите и минераложки особености на алкалните ултрабазични маг-

матити, към които принадлежат карбонатитите, кимберлитите и диамантоносните лампроити, тектонската им позиция, техните взаимоотношения, както и генетичните проблеми. Дадени са обширни описания на Сибирската, Източноевропейската, Африканската, Северо- и Южноамериканската провинция на тези магматити.

В третата част са описани минерагенетичните особености на комплексните (за Nb, Ta, REE, P и др.) карбонатитови находища – рудо-формационна систематика, минерални и промишлени типове находища, епохи на формиране. Отделно са разработени въпросите на диамантоносните кимберлитови находища – петрография на кимберлитите, промишлени типове коренни находища, типоморфни особености на диамантите, епохи на кимберлитообразуване, общи сведения за световната суровинна база. Разглеждат се прогнозите за карбонатитовите и кимберлитовите находища и перспективите за откриване на нови обекти на територията на Русия (в Източноевропейската и Сибирската провинция).

В монографията са публикувани огромно количество химически анализи (по литературни данни и оригинални, публикувани за първи път), многоелементни петрохимични диаграми, карти, схеми, снимки и друг информационен материал.

За съжаление, извън сюжета на книгата остават диамантите в метаморфните комплекси, които директно интересуват нашата страна. Независимо от това, монографията е прекрасен и много ценен справочник за всички геолози, които проявяват практически интерес или просто разширяват геоложките си познания в тази нова за нашата страна област.

*ст.н.с. Йоцо Янев
Геологически институт при БАН*